

«بسمه تعالی»

آزمون پایانی نوبت اول: جامعه شناسی ۲	رشته: انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	«سوالات»	بارم								
۱	درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید. الف- پرسش‌ها و پاسخ‌های بنیادین؛ همان عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ را از انسان و جهان می‌سازند. ب- برخی فرهنگ‌ها در مناطقی محدود به وجود می‌آیند و از مرزهای جغرافیایی خود عبور می‌کنند و گسترش می‌یابند. پ- در جامعه تغلب، مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها با یکدیگر مبارزه می‌کنند و بر هم چیره می‌شوند. ت- عقاید و ارزش‌ها با پذیرش انسان‌ها به عرصه فرهنگ بشری راه می‌یابند و جلوه و نمود تاریخی پیدا می‌کنند.	۱								
۲	جملات زیر را کامل کنید. الف- سکولاریسم، جهان‌بینی فرهنگ غرب یا تصور آن از است. ب- دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها و رفتارها و زندگی مردم زمینه گسترش را فراهم آورد. پ- مواجهه فرهنگ غرب با فرهنگ اسلام نمونه‌ای از چالش در سطح جهان است. ت- رقابت‌های سیاسی استعمارگران به‌ویژه در مناطق استعمارزده با استعمارگران پیوند می‌خورد.	۲								
۳	گزینه درست را انتخاب کنید. الف) کدام گزینه با جدول مقابل مرتبط است؟ <table><tr><td>د</td><td>غلبه قدرت‌هایی مانند عثمانی</td><td>ج</td><td>استبداد ایلی</td></tr><tr><td>برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.</td><td>الف</td><td>ناسیونالیسم و مارکسیسم</td><td>ب</td></tr></table> - مورد حمایت مردمی که در دامن فرهنگ اسلام تربیت یافته بودند قرار نمی‌گرفتند - استبداد استعماری - با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ می‌کردند. - مانع شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود. ۱- ج - ب - الف - د ۲- الف - ج - د - ب ۳- ج - د - ب - الف ۴- ج - الف - د - ب ب) کدام گزینه فرایند هضم و جذب گروه مهاجم را در فرهنگ قوم مغلوب به درستی نشان می‌دهد؟ ۱- تسلط نظامی مهاجمان در مناطق جغرافیایی ← گسترش فرهنگی قوم غالب ← شکست نظامی قوم مغلوب ← ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی قوم غالب ← استقلال سیاسی تدریجی قوم مغلوب ← فرهنگی غنی و عمیق قوم غالب ← هضم و جذب گروه مغلوب در فرهنگ قوم غالب ۲- قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد ← هویت فرهنگی خود را حفظ کند ← ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی قوم مهاجم ← به دست آوردن استقلال سیاسی قوم مغلوب که به شرط فرهنگ غنی و قوی قوم مغلوب ← هضم تدریجی قوم مهاجم در فرهنگ قوم مغلوب	د	غلبه قدرت‌هایی مانند عثمانی	ج	استبداد ایلی	برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.	الف	ناسیونالیسم و مارکسیسم	ب	۲
د	غلبه قدرت‌هایی مانند عثمانی	ج	استبداد ایلی							
برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.	الف	ناسیونالیسم و مارکسیسم	ب							

۳- تصرف مناطق وسیعی از جهان توسط قوم مهاجم ← حضور مستقیم مهاجمان در مناطق جغرافیایی ← گسترش فرهنگی قوم غالب ← حفظ هویت فرهنگی قوم شکست خورده ← ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی قوم مهاجم ← فرهنگ غنی و قوی قوم مغلوب ← هضم و جذب گروه مهاجم در فرهنگ قوم شکست خورده

۴- قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد ← به شرط حفظ هویت اقتصادی ← ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی قوم مهاجم ← به دست آوردن استقلال سیاسی قوم مهاجم ← به شرط داشتن فرهنگی غنی و قوی قوم مغلوب ← هضم تدریجی قوم مهاجم در فرهنگ غنی قوم مغلوب ← به خدمت گرفتن قوم مغلوب توسط قوم مهاجم

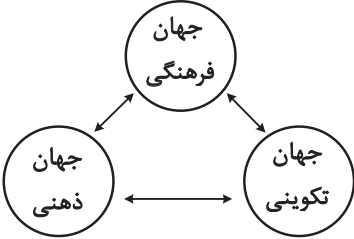
(ج) به ترتیب هر عبارت پیامد، تعریف یا معنا، علت کدام گزینه است؟

- رعایت ظواهر دینی توسط استبداد ایلی و قومی
 - مجموعه‌ای از باورها و نمادها که دلبستگی و تعلق به ملت، سرزمین، نژاد، قوم و زبان را اصل قرار می‌دهد.
 - پذیرفتن برتری فرهنگی جهان غرب توسط مردم جوامع غیرغربی
- ۱- قدرت آن‌ها قومی و قبیله‌ای بود - ملی‌گرایی - دنبال کردن مسیری که جوامع غیرغربی برای جهان غرب ترسیم کرده است.
- ۲- پشتوانه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت - ناسیونالیسم - جستجوی هویت خود در حاشیه جهان غرب
- ۳- پشتوانه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت - سکولاریسم - علی‌رغم مسیر ترسیم شده توسط جهان غرب، به مسیر خود می‌روند.
- ۴- قدرت آن‌ها قبیله‌ای بود - ناسیونالیسم - جستجوی هویت جهان غرب در حاشیه هویت جوامع غیرعربی

(د) علت هر عبارت را کدام گزینه به ترتیب نشان می‌دهد؟

- آغاز فرهنگ جدید غرب
 - ظهور قشر جدید سرمایه‌داران
 - شکل‌گیری حقوق طبیعی بشر به جای حقوق فطری الهی انسان
- ۱- بازگشت به فرهنگ یونان و روم باستان - تغییر روابط ارباب رعیتی به روابط کارگران سرمایه‌داران ظهور رقیبان دنیاطلب
- ۲- پیدایش فلسفه‌های روشن‌گری - تحول اقتصاد کشاوری به اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری - توجیه دنیوی رفتارهای دینی
- ۳- بازگشت به فرهنگ یونان و روم باستان - تحول اقتصاد کشاورزی به اقتصادی صنعتی سرمایه‌داری - توجیه دنیوی رفتارهای دینی
- ۴- پیدایش فلسفه‌های روشن‌گری - گسترش تجارت و رشد صنعت - حرکت‌های اعتراض‌آمیز رنسانس

۴	عبارت‌های ستون سمت راست را با مفاهیم ستون چپ ارتباط دهید. (یک مورد اضافی است)	۱										
<table><tr><td>عبارات</td><td>مفاهیم</td></tr><tr><td>الف - مستقل از خواست و اراده انسان است. ب - استفاده از دولت های دست نشاندۀ پ - انسان محکوم به سرنوشتی محتوم است. ت - مرحله جدید در گسترش فرهنگ جهانی اسلام</td><td>۱- استعمار نو ۲- بیداری اسلامی ۳- جهان تکوینی ۴- جهان انسانی ۵- فرهنگ جبرگرا</td></tr></table>		عبارات	مفاهیم	الف - مستقل از خواست و اراده انسان است. ب - استفاده از دولت های دست نشاندۀ پ - انسان محکوم به سرنوشتی محتوم است. ت - مرحله جدید در گسترش فرهنگ جهانی اسلام	۱- استعمار نو ۲- بیداری اسلامی ۳- جهان تکوینی ۴- جهان انسانی ۵- فرهنگ جبرگرا							
عبارات	مفاهیم											
الف - مستقل از خواست و اراده انسان است. ب - استفاده از دولت های دست نشاندۀ پ - انسان محکوم به سرنوشتی محتوم است. ت - مرحله جدید در گسترش فرهنگ جهانی اسلام	۱- استعمار نو ۲- بیداری اسلامی ۳- جهان تکوینی ۴- جهان انسانی ۵- فرهنگ جبرگرا											
۵	علت هجوم اروپائیان به قاره آمریکا چه بود؟	۵/۰										
۶	پیامدِ غلبهٔ قدرت‌های قومی قبیله‌ای در دوران خلافت چه بود؟	۵/۰										
۷	ویژگی ادبیات مدرن در فرهنگ غرب چه بود؟	۵/۰										
۸	یکی از مصادیق سکولاریسم عملی آباءِ کلیسا را بنویسید.	۵/۰										
۹	علتِ به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری توسط کشورهای غربی چه بود؟	۵/۰										
۱۰	شکل‌گیری جنبش عدم تعهد، اتحادیهٔ عرب، سازمان کنفرانس اسلامی، نتیجهٔ چیست؟	۵/۰										
۱۱	هرکدام از عبارات زیر به کدام نوع جهان اشاره دارد؟ الف - اندیشیدن دربارهٔ نوشتن کتابی خاص (.....) ب - ساخت مجسمه جهان پهلوان تختی (.....)	۵/۰										
۱۲	هر عبارت به کدام یک از ویژگی‌های فرهنگی جهانی مطلوب اشاره دارد؟ الف - در صورت عدم وجود آن بشر دچار بحران‌های روحی و روانی می شود.. (.....) ب - معیار و میزان سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف (.....)	۵/۰										
۱۳	به ترتیب جدول مقابل را کامل کنید. <table><tr><td colspan="2">مدیریت فرهنگی جوامع غیر غربی توسط جوامع غربی</td></tr><tr><td>عرصه</td><td>شیوه</td></tr><tr><td>الف)</td><td>رسانه</td></tr><tr><td>فرهنگ تخصصی (تربیت نخبگان)</td><td>ب)</td></tr><tr><td></td><td>پ)</td></tr></table>	مدیریت فرهنگی جوامع غیر غربی توسط جوامع غربی		عرصه	شیوه	الف)	رسانه	فرهنگ تخصصی (تربیت نخبگان)	ب)		پ)	۵/۱
مدیریت فرهنگی جوامع غیر غربی توسط جوامع غربی												
عرصه	شیوه											
الف)	رسانه											
فرهنگ تخصصی (تربیت نخبگان)	ب)											
	پ)											

۱	به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید. در نمودار مقابل جایگاه جهان‌های مختلف چگونه است؟ 	۱۴
۱	فرهنگ جهانی چگونه می‌تواند از تفرقه بین جوامع و تباه شدن منابع وامکانات بشرپیشگیری کند؟	۱۵
۱/۵	ترتیب وضعیت مجریان و استعمارگران، در استعمارفرانو ، استعمار قدیم و استعمار نو چگونه است؟	۱۶
۱	پیامد استفاده از مکاتب و روش‌های غربی ناسیونالیسم و مارکسیسم در جوامع اسلامی چه بود؟	۱۷
۱	رفتار دنیاگرایانی که در جهان معنوی و دینی زندگی می‌کنند و دین‌دارانی که در جهان سکولار زندگی می‌کنند را مقایسه کنید.	۱۸
۱	فرایند شکل‌گیری فرهنگ معاصر غرب را بنویسید.	۱۹
۱	نتیجه شکل‌گیری اقتصاد گسترده در سده‌های هفدهم تا بیستم چه بود؟	۲۰
۱	پیامد تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی بر جهان غرب چیست؟	۲۱
۲۰	جمع	«موفق باشید»

پاسخ سوال ۱:

- الف- (ص) (۰/۲۵) درس ۱ ص ۳
 ب- (غ) (۰/۲۵) درس ۲ ص ۱۱
 پ- (غ) (۰/۲۵) درس ۳ ص ۱۹
 ت- (ص) (۰/۲۵) درس ۴ ص ۲۸

پاسخ سوال ۲:

- الف- جهان هستی (۰/۵) درس ۵ ص ۳۸
 ب- فلسفه‌های روشن‌گری (۰/۵) درس ۶ ص ۵۰
 پ- بین فرهنگی یا بین تمدنی (۰/۵) درس ۷ ص ۵۵
 ت- منافع اقتصادی (۰/۵) درس ۸ ص ۶۵

پاسخ سوال ۳:

- الف- گزینه ۳ (۰/۵) سطح متوسط درس ۴ ص ۳۱ و ۳۰ و ۲۹
- مورد حمایت مردمی که در دامن فرهنگ اسلام تربیت یافته بودند قرار نمی‌گرفتند ➤ ناسیونالیسم و مارکسیسم
- برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت ➤ استبداد استعماری
- با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ می‌کردند ➤ استبداد ایلی
- با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ می‌کردند ➤ غلبه قدرت‌های عثمانی و سلجوقیان و...
- ب- گزینه ۲ (۰/۵) ص ۲۱ و ۲۰، سطح: دشوار
- قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد ➤ به شرط حفظ هویت فرهنگی ➤ ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم
- به‌دست آوردن استقلال سیاسی قومی ➤ مهاجم به شرط داشتن فرهنگ غنی و قومی قوم مغلوب ➤ هضم و جذب گروه مهاجم در فرهنگ شکست خورده
- ج- گزینه ۲ (۰/۵)
- رعایت ظواهر دینی توسط استبداد ایلی و قومی پیامد ➤ پشتوانه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت.
- مجموعه‌ای از باورها و نمادها که دلبستگی و تعلق به ملت سرزمین نژاد قوم زبان را اصل می‌داند ➤ ناسیونالیسم (ملی‌گرایی)
- پذیرفتن برتری فرهنگی جهان غرب توسط مردم جوامع غیرغربی ➤ جستجوی هویت خود در حاشیه جهان غرب
- د- گزینه ۴ (۰/۵) ص ۵۲ و ۵۰ درس ۶ - متن درس - دشوار
- علت آغاز فرهنگ جدید غرب پیدایش فلسفه‌های روشن‌گری بود.
- علت ظهور قشر جدید سرمایه‌داران گسترش تجارت و به‌دنبال آن رشد صنعت بود.
- علت شکل‌گیری حقوق طبیعی بشر به‌جای حقوق فطری الهی انسان، حرکت‌های اعتراض‌آمیز رنسانس بود که به‌جای بازگشت به سوی حقیقت الهی انسان به رویگردانی از نگاه معنوی منجر شد.

پاسخ سوال ۴:

- الف- ۳ (۰/۲۵) درس ۱ ص ۴
 ب- ۱ (۰/۲۵) درس ۳ ص ۲۴
 پ- ۵ (۰/۲۵) درس ۲ ص ۱۶
 ت- ۲ (۰/۲۵) درس ۴ ص ۳۲

مدت امتحان ۸۰ دقیقه

تاریخ امتحان ۱۴۰۳/۱۰/۲۵

جامعه‌شناسی ۲

آزمون پایانی نوبت اول

۳

تعداد صفحات

رشته و پایه انسانی ۱۱

«راهنمای تصحیح آزمون»

پاسخ سوال ۵:

تأمین سلطه (۰/۵) درس ۳ ص ۲۳

پاسخ سوال ۶:

مانع شدند تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود. (۰/۵) درس ۴ ص ۲۹

پاسخ سوال ۷:

ادبیات مدرن به سلوک‌های معنوی و مکاشفات و مشاهدات انسان توجهی ندارد. (۰/۵)

پاسخ سوال ۸:

آن‌ها به نام خداوند، بندگان خدا را به بندگی می‌گرفتند. (۰/۵) (یا به بهانه ایمان و وحی، عقل را از اعتبار می‌انداختند) درس ۵ ص ۴۷ (ذکر یک مورد کافی است)

پاسخ سوال ۹:

برای تأمین منافع اقتصادی، (۰/۵) ص ۵۸ درس ۷

پاسخ سوال ۱۰:

مقاومت در برابر سیاست جهانی سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی (۰/۵) درس ۸ ص ۶۹

پاسخ سوال ۱۱:

الف) جهان ذهنی (۰/۲۵) ب) جهان اجتماعی (۰/۲۵)

پاسخ سوال ۱۲:

الف- معنویت (۰/۲۵) درس ۲ ص ۱۶

ب- حقیقت (۰/۲۵) درس ۲ ص ۱۵

پاسخ سوال ۱۳:

الف- فرهنگ عمومی (۰/۵)

پ- توزیع هدفمند علوم طبیعی و علوم انسانی (۰/۵)

ت- تثبیت مرجعیت علمی حزب (۰/۵)

درس ۸ ص ۷۰ و ۷۱

پاسخ سوال ۱۴:

بر اساس این دیدگاه همه جهان‌ها مهم و در تعامل با یکدیگرند. از نگاه قرآن جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست و ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود. (اشاره به دو مورد از دیدگاه سوم) (هر مورد ۰/۵) درس ۱ ص ۸۸

مدت امتحان ۸۰ دقیقه

تاریخ امتحان ۱۴۰۳/۱۰/۲۵

جامعه‌شناسی ۲

آزمون پایانی نوبت اول

۳

تعداد صفحات

رشته و پایه انسانی ۱۱

«راهنمای تصحیح آزمون»

پاسخ سوال ۱۵:

چاره این امر ارزش جهان شمول عدالت است. فرهنگ جهانی باید در لایه های مختلف خود به این ارزش معتقد و پایبند باشد. (۱)
مثال: پیر شدن جمعیت در ۲ ص ۱۶

پاسخ سوال ۱۶:

استعمارفرانو مجریان و استعمارگران هر دو پنهان‌اند. (۵/۰)
استعمار قدیم استعمارگران حضور آشکار و مستقیم دارند و مجریان وجود ندارند. (۵/۰)
استعمار نو استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند، (۵/۰) در ۳ ص ۲۵

پاسخ سوال ۱۷:

این مکاتب علاوه بر اینکه وحدت امت اسلامی را مخدوش می‌کرد (۵/۰) مورد حمایت مردمی که در دامن فرهنگ اسلام تربیت یافته بودند نیز قرار نمی‌گرفت (۵/۰) در ۴ ص ۳۲

پاسخ سوال ۱۸:

در فرهنگ معنوی و دینی، آبادی دنیا هدف مستقلی نیست (۲۵/۰) بلکه خود وسیله‌ای است که در خدمت اهداف معنوی قرار می‌گیرد.
(۲۵/۰) اگر افرادی که درون فرهنگ دینی زندگی میکنند، دنیا را هدف برتر خود قرار داده باشند، (۲۵/۰) از آشکار کردن آن پرهیز میکنند و رفتار دنیوی خود را توجیه دینی می‌کنند (۲۵/۰) اما در جهان غرب، سکولاریسم به صورت جهانبینی غالب درآمده است؛ به گونه‌ای که دینداران، ناگزیر هنجارها و رفتارهای دینی خود را توجیه دنیوی و این جهانی می‌کنند.

پاسخ سوال ۱۹:

دنیاجویی رایج در سطح هنجارها، رفتارها و زندگی مردم، زمینه گسترش فلسفه های روشنگری را فراهم آورد (۵/۰) و فلسفه های روشنگری، سکولاریسم را از لایه های سطحی فرهنگ غرب به لایه های عمیق آن تسری داد (۵/۰) و فرهنگ معاصر غرب را پدید آورد.

پاسخ سوال ۲۰:

در سده های هفدهم تا بیستم، اقتصاد گسترده‌ای شکل گرفت که تقسیم کارش از مرزهای سیاسی و فرهنگی موجود فراتر رفت و نظامی در سطح جهان با عنوان «نظام نوین جهانی» پدید آورد که جوامع غربی را به‌صورت مرکز و سایر جوامع را به صورت پیرامون درآورد.
(۵/۰)

پاسخ سوال ۲۱:

آشکارا برخلاف ارزشهای دموکراتیک جهان غرب است. (۵/۰) بسیاری از منتقدان، نگران این هستند که تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند، (۵/۰) موجب تضعیف سازوکارهای دموکراسی می‌شود